

АНЫЛУТЫТА

Ыһыах аһылыгын хаамытын Андрей Борисов уонна Людмила Антипина туруордулар. Киинлэр толкуйдарынан Хаҥалас улуутун уонна бүтүн саха норуотун историята ырылгычы көһүннэ. Ол курдук, Эллэй өбүгэбит аан бастаан Хаҥалас улуутугар үстээн, ыһыагы ыспыта. Ону туоһулаан, хаһа эиэстэһэр дьыи халандарыгар майгыннатын сөгөһүлүбүт Аал Луук Эргис Мас киилбэйэр кииниттэн Эллэй үөһэттэн хааман түспүтэ саха норуотун төрүтүгэбин, үөскэпитин өйгө-санаага ойуулаан кырдырды. Оттон Аал Луук Маса тыһыынчаттан тахса кыстааччы тахсан, күөрүнэн кыртатан тыһынаабыссылпыт.

Салтны ыһаах сизэ-туома ыһытыллыа. Кыһыа кыһалык кэриҥэлэри, тоусу турууа устаттары арыыллатан кэбирбит алтыһыт Аан Алахчыг Хотуну арыппаах алааһынан, сыһы сизэлэрин, саамал кыһаһынан аһах тутан, айыһылартан, иччилэртэн норуотун, дьонун-сэргэлэн туһунар уйгу-баһан, дьоллоох-соргулаах олору түстүүдлэрэигэр көрдөгө. Ол кэнээт кымыс үрдүн охторон, маһыһыттары күлүлүктөһүөр.

Салгыны хотой уюлгугтар, кытталык кыргыгтар уонна "Дьегереи" үнүгүүтүн үпкүүдөн, аһыак сиреин ситэрдигэр, нээртэгилер. Ол көзө өмүд-үгүттэр, кылгааччылар илин илбигетэн, тигилох тигилохтоо ынсаары ылсан, оһуохайдаан тумартатогилар.

Олонго бичварын дээдлөөх туу-
матгаар барьта 4000 киши нэг-
түстэйтэн, олонго, тойук,
күүстэхтэр, бичийдэр күрөх-
тэрэ, 40 араас күрөхтэһий-
нэруу, бичистанка-дварбанга
кыттылан, үрдүк таһымнаак-
тык барытын билиэтэгэ Сал-
таны күрэх кыайылыахтары-
гар дипломнары сэргэ сыанала-
ар биригистэри туттардылар.
Алортон быһа тардан эттэхэ
манан: "Омолгойтон утумнаах
оһусхайбыт дьизройдун!" дии-
оһусхай күрөктэр "Дархан этгэч-

Чахьртал Настя Алексеева хомууса уснна оһусхайга Гран-прины ылла, "Олонхо тойгутар" I-кы истизизэннэх лауреатынан боволд.

ОЛОНХО ЫН ЫЛАҢА

итгэлбэрийн үзүүлбэрийг илэрх
сүлддээр бэлтгэсэн, ил-
лэлийн дагалдах хэргийн үзүүл-
бэрийг илэрх сүлддээр бэлтгэсэн,
багаарын турал, ил-лэлийн
зэрлэлийн тээврийн. Республи-
кийн багшын эл: Егор
Борисов: "Олонх аан дайдуу дуу-
хуулангай үзүүлбэрийн шиде-
р буулгуулгын хэргийн кэрэх-
сэлийн, үйлдлийн, дунго-сэр-
гэж тэрвэрийн соруу турар
Олонх бэрлэлийн үзүүлбэр
Олонхон тэрвэрийн бэр-
кэдүүсгэх кэрүүлгүн
республика тахуулыг улуус-
тарга Олонх бэрлэлийн үзүүл-
бэрийн буулгуулгын, -- дийн турар,
Олонх сүлддээр ил-лэлийн
түхүүмэрийн бэрлэлийн түхүүн
уураагы тахуулыг бэр-
дунго ил-лэлийн. Онон
Олонх 2-с түхүүмэрийн Уон сүлд
2016-2025 сүлддээр сүлддээр үзүүл-
бэрийн буулгуулгын үзүүлбэр
сонуу дунго-сэр-
гэж бэрлэлийн
ил-лэлийн. Ол кэрэх Егор Борисов
хангай аттаах хангаластар
агалан бэрлэлийн Олонх
үзүүлбэрийн Ыглык Дураатын
кэрүүлгүн кэрүүлгүн турард

САБЫЛЛЫҒА

Ыйнах сабыллыгыгар Ил
Түмөн председатели Александр
Жирков, Ханалас улуусун
баһылыгы Юрий Зайцев уонна
Олонхо ыйнаары тэрийэр ха-
ммыһыйатын председатели
Феодосий Габышева түмүктүүр
тылы эстилэр.

Феодосия Габышева

Ол жээпэ Ытык Дуобаны туттарыы түтэиэ буолла. Манна хотой уолаттар арыалдьыттаах хагаластар уонна дьһөһөгө оҥолоро арыалдьыттаах Чурапчыбыт улууһун делегацията сценала ыгырыллан тарыстылар. Александр Жирков "Өһиөт Чурапчыга ыстыллар Олонхо ыһыар урдүк таһымнаахтык ыстыллыа дьһ эрэнибиэ. Онон Чурапчыга көрсүөххэ дьһиэ", - дьһ туран, Чурапчы улууһун баһылыгар Андрей Ноговицыннга Түг бэлэни-Ытык Дуобаны туттарда. Андрей Ноговицын эһиһиэ Олонхо ыһыар бэлэниһиэ, үлэ-хамнас номугу ыстылла турарыы, Чурапчы сиригэр-уотугар ыһдыттары күүтэри туһунан халла тьһы эһэ.

Түмүккө Дмитрий Шадрин-Шандор, Алексей Егоров-Өркөн ыытааччылаах саха эстрадаһын сулуслара кэнкирдедэттиэр.

БИЙГИ УЛУУСПУТ
СИТҮЙИЛЭРЭ

"3-й региональный фестиваль крутового танца народов Сибири" конкурсуна Одьулуттан М.П. Матвеева "Чурапчыны төрүт оһуохай" диэн анал ааты, "Олонхо кэстэ кэсплэгэ" конкурсука Н.Н. Колесов бэйэрэбил биринни, оһуохайга Чакыртан М.Н. Винокурова "Ара саастах этээнч" анал ааты, "Дьээрэй Киристингэр дэгээнга" конкурсука Чакыртан А.А. Маркова "Кэрэ кулас" анал ааты ыһыаар.

Үгүс саяа, союун тутуулар бааллар. Ол курдук, хас бири-дн нэһилэк, тэрийтэ тус бай-гигэр ураһалардаах. Сорохтор балаһанардаахтар. Биир юзи туттар тутуунан Аал Кудук Мас буолар. Бу дыһа халандаа-рылар майһыаһтан өгөһүдүл-бүт, манна сыл 365 конутун ба-лэтиир баһаа туруоруллубут, 12 үй бэлэтиэмэйт. Ханаласка ювригэ Тыһан Дархан аҕаа Мунһан Дархан олорон аастып сиригэр Куллатыаа Хотой Ай-һаа стеллата, ону сөргэ улуту киэн туттар дыһунун стелдэ-турбута юһийи нэзэххэстэр.

Ол эрээр, итгэрс-балагдсн кыраалан баар дигн этиаххэ на-ада. Ват-сал ситимизэр Ханалас олохтоогоо суруйбуугуи курдук түтэннэр кырдык бааллар. Массыналар тохтуур сирдэре бузатын ыраах, онгон са-тылы ийги ыһыахтыр сиргэ 20 мүнүүтэ хааман тийиэр. Автобус сылдыарын туһунан төттөрү кэлээр эрэ истиби-лэм. Гуалеттар, душтар эмээ ыраах тураллар. Ыксаабыт киһи эрөйдэниин дуу дии санаатым. Аһылык атыһылар хорчуоталара суол биэр өттүгэр эмээ 15 мүнүүтөгэ сүөх тийгөт сиргэ баар. Биэр 0,5 л ууну 80 солкуобайга, 1 л кы-мыһы 250 солк ылан иетим. Дийнэ, итиччэ киэит нэлэмэн сиргэ барытын чугас-чугас түм-түрдыйыттарга буоллар, табыга стаах боолуо эбит. Массын турар сирин иккис күннэ чү-гэһаһыттар этэ. Онон норуо сааһаатын ылыммыттар эмээ махталлаах.

Елена МАКАРИНСКАЯ

Аалттар хаартыгжигд
туһарчилгээ.

Абитуриент, болбой!

Олох сайдыгтаа бишталы биэрбэт. Күннэтэ олох бары эйгэ-түгэр санагтан-сана, сонунтан-сонун сайдыгтаа технологийгтаа ки-ирэ турар. Маны тэнэ, олохтоох нэһилэһинь ахсаана элбик, сир-дойду кэннүг-сайда турар. Ол ту-хары хас биридүн киһи тэннэ үүнэ-сайда, туту эрэ сомсон ыларга үрдүктөн-үрдүкэ ду-луһар. Итинник буолуохтаах даҕаны.

Ити тэнтэнэ, ыччат эрэ бары-та үрдүк үөрэххэ киирэн, үүнүөн-сайдыан баарар. Ол эрэ-эри, тоҕо хайаан да үрдүк үөрэх? Тоҕо булгуччу булгалар дуу, юрист дуу? Үрдүк үөрэхтээх эрэ буоллаха, ыччат дьоммут сана-аларын ситилээр дуо дьон тол-куй куруук санаа аалыгыта бу-лар. Онтон билиги курдук тыа хаһаайыстыбатынан дьарыкта-нар улууска орто идэлээх ыччат дьонго үлэ-хамнас суох буолба-тах. Этэргэ дьэри, үлэ хайысха-тын табаткы өйдүүххэ уонна сүрүнүүххэ эрэ наада.

Маннык санаалар чэрчылэ-ринэн, улуустуу биэр кырдыа-ас үөрэбин кыһата - Одьулуун-нааҕы 14 №-дөөх лицей аастыг-сылтан аграрнай техникум ста-туһун ылан, сагалыы көрүүнөн, толкуйуунаан бэл сэрэхтик үлэ-тин саҕалаан эрэрэ киһини үөрдөр. Эдэр салайааччы Андрей Анатольевич Попов үөрэ-көтө бу курдук сэрэһиэр.

-Аҕыйах сылтан бэттэх ли-цейдэри, ол эбэтэр урукку өйдөбүлүнэн СПТУ-лары сабыы сир ахсын бара турар. Мин би-лэрбинэн, Уус-Майаҕа, Өймөкөөнүн тохтоотуулаан турал-лар. Маныаха ангардас үлэни тохтоон күүсүлэт сылтан, тыа хаһаайыстыбатын сайыннаар биэр улахан улуус буоларбыты-нан уонна улуустуу баһылыга А.Т. Ногвицын быһаччы өйдөбүлүнэн, лицей уопсай база-тыгар тирэҕирэн, аграрнай тех-никуму аһар тыа үлэ-хамнас быһырыын күһүмүтүтэн сүрүннэмэтэ. Үлэ сүрүн хаамы-ытынан концепция суруллуута буолар, ону министиэристибэ, правительство кэмүскөн, ба-ры үрдүкү инстанцияларынан киирэн-тахсан, сүүрэн-көтөн, үгүс сыра кэннүтэн, муус устар 29 күнүгү 424 №-дөөх прави-тельство дьаһалынан Аграрнай техникум буоларбытын ситисти-бит.

Коллективныг эдэр, эрчэм-нээх. Ол курдук, үөрэх чааһын солбуйааччынан Л.А. Сергеев, методическай үлэ, аспирант, быйыл тыа хаһаайыстыбатын сүннүүнэн кандидатскай үлэни кэмүсүүр эдэр киһи М.В. Мака-ров анаан үлэлээн-хамсаан эрэллэр. Педагогическай барыта 30 үлэһиттээх, баар ортолору-тар Россия үөрэҕиритин туйгу-нара, профессиональнай үөрэх-тэһин бочуотунай үлэһиттэрэ бааллар. Маны тэнэ, тыа хаһаай-ыстыбатын сүннүүнэн идэ ылы-ыта анал идэлээхтэр кэлэн, эбик үлэлээһиннэрэ тэриллээ.

-Андрей Анатольевич, статус үрдүгэ да, ирдэбик эмиз ону-ту эрийэр дьээн баар. Бу үөрэнэр сир-дэрэ олус үчүгэй усулбуулаа-ах, атын үөрэх тэрилтэлэригэр-тэн туох да итэҕэһэ суох эбит. Онтон устудьомнар олоҕор уопсайда-рын боппуруоса күн бүгүн хаһа-ттыда?

-Ити боппуруос күн бүгүн ба-рыбыгыгар сыгыгыт курар. Оҕолор Карл Маркс сопхуос эргэ

хонтуора дьэитигэр олоҕоллор. Аймахтаах, дьонноох оҕолор ыалга олоҕоллор. Тоһө да эргэ объекты арендаһан олоҕдорбут, киирбит баҕалаах оҕо барыта уопсайынан толору хаачыс-лар. Тутуспут дьаһалабытын ыһык-тыбалыт, аны сана, улахан, ба-ры ирдэбиктэ эһиһэттир, толору хаачыс-тылаах, аныгыты тутсаҕай олоҕор уопсайы билиги тутуохтаахпыт. Маны эмиз кэм-кэ кэпсэтиилэр бараллар.

-Билигин хас ыччат ханнык идэлэргэ уһуулуна сыдыалла-рыт?

-Быйыл 75 оҕо бүтэрэри сыдыар. Барыта 24 улуустан кэ-лэн үөрэнэ сыдыаллар. Свар-щик, автомеханик, повар, суоп-пар идэлэригэр үөрэнэллэр, ма-ны таһынан быйылыттан үүт оҕоһу оҕорон таһаарар маас-тар дьээн идэ киирдэ. Холобурда-ан эттэххэ, кэлэр сылтан "Земле-устройство и кадастры", "Техно-логия молока и молочных про-дуктов", "Электронификация и автоматизация" дьээн эбик идэ-лэр киирэн бириэхтэрэ. Техни-кум таһымынан бу идэлэр үөрэх-тэрин бөдүөрү уһун буолар.

Иванович билиги устудь-оннарыгэр үөрэхтэрин бүтэрэн баран, идэ булалларыгар аһан, "Чурапчы" ТХПК, ОДБХ ГУТ, Киин электрическай ситим кур-дук улуустуу улахан тэрилтэлэ-рин кытта дуоһаар түһэрэн олоҕорут.

Оҕолор үөрэнэр усулбуула-ларын сөбүлүүллэр. Аастыг кыһын элбэх оборудование, ком-пьютернай кылаастар, автотре-нажер кэлбитэ. Ошон оҕолорбут бу тренажердар туһаларынан улгумнук идэрэ уһуулуаллар. Тоһө да реорганизация бара сы-рыттарбыт урукку идэлэригэр тохтоппопт. Ол курдук, тыа оҕутар сварщик, автомеханик, суоппар курдук идэлэр куруук наадалар. Хас биридүн киһи идэ-лээх буолан, айаһын ииттэр усу-луобуйата олохтохтоохтаах дьээн өйдүүбүн. Байэбит министиэри-стибэбит күн бүгүн рабочай идэ-лэри бэлэмнэн таһаарарга дьээн ирдэбик туруорар.

Быйыттан үүнэн тахсыбыт ыччаттар билигин промышлен-най улуустарга, ону тэнэ вакта-нан кэмүс үлэһит кытта үлэ-лин-хамсы сыдыаллар. Кы-тайга сана газ турбата тэрдь-ларьлар билиги ыччаттарбыт эмиз үлэлэһиттэрэ дьээн тол-куйдуубун. Кыратытан эттэххэ, биэр чааһынай дьээн ситимэтин 30 тыһ.солк. оҕолорлор. Онтон тыа хаһаайыстыбатын өттүгэр этэр буоллаха, үлэ үгүс уонна сайдыы чэрчистинэн тахсан иһиэр.

-Үгүс улуустан оҕо кэлэр эбит. Киһилэр үөрэнэр усулу-бууларыгар ханнык социаль-най көмөлөр баалларый уонна быйыл үөрэххэ ыһыы хайдах буолуой?

-Стипендия ыаллар, күннэ үстэ босхо аһыаллар, ыраах улу-устар ыччаттарыгар сылта биэр-дэ калар-барар айаһырын орос-куота толору төлөнөр. Маны

таһынан, тулаайах, кыамаат ба-лаһаһылаах оҕолорго араас өрүттээх көмө оҕоһуллар. Билиги ыччаты үөрэххэ уопсай орто үөрэх кэннүтэн ылабыт. Быйыты үөрэх дьылыгар атте-стат орто бааһынан уонна кэпсэ-тин түмүгүнэн киириэхтэрэ.

-Аграрнай техникум буолан туран, бу өттүгэр иккитигэр туох үлэ-хамнас сүрүннэһиэр?

-Быйылыттан Таатта үрөһүн сүннүүнэн Уһай дьээн сиргэ агрокомплекс тэриһиһит. Сайынты олоҕор дьэ, баанньык тутулуна, күрүөтэ оҕоһулунна. Маны 50 га иһинээх сиргэ үлэ ба-рыа, бу саас хортуоска олоҕон саҕалаатыбыт. Иһиниктин кизгэ былааннар бааллар. Быйылыт-тан Одьулуун орто оскуолаты аг-рооскуола статуһун ылары сити-стэ. Ошон оскуолабытын кытта ыкса ситимнээхтик үлэһиттэ бэлэмнэт, барыта 150 оҕо хаһы-лан сайынны үлэһиттэрэ.

-Идэлэрин тала иһик эдэр дьонго туту сүбэлэһэн этэй?

-Тыа хаһаайыстыбатын ту-тан олоҕор улуус буоларбыты-нан, маннык техникум аһылы-быта, ыччаты, төрөһүтү үөрдүүхтээх дьон саһыбын. Бэйэ идэтин таба талан, ону толору баһылаһан бу улахан кыайыы. Билиги техникумму Россия ханнык баҕарар техникумун кур-дук диплому уонна квалифи-кацияны биэрэр кыахтанна. Маны-аха ыччат дьоммут байэлэрэ сөптөөхтүк, өйдөөхтүк салайы-нан киирбит идэлэрин баһылаан, дьоннорулар-саргэлэригэр, төрөһүт дойдурларьтар туһала-ах дьон буолалларыгар баҕарыам этэ.

Ыстатыйабын суруйар кэм-мэр улуус дьаһалтатын аакта-бай саалатыгар командировкага кэлэ сыдыар тыа хаһаайысты-батын министиэри ИИ Слепцов уонна "Туймаада-лизинг" ААО салайааччыта Д.Д. Махаров кыттылаах көрсүүһү буолла. Маны истиһиппинэн, Мын-дараайыга тутуулан олоххо кэ-риэхтээх 200 ыанар ыһах киирэр комплекснай ферма үлэһиттэр тыа хаһаайыстыбатын техно-кум быйыл бүтэрбит биэс атын улуус ыччата сагалыы көрүүнэн, технологийнан үлэһит кэлэргэ дуоһаардаспыттарын туһунан эгитилэр. Бу ыччаттар хамнастарын үбүлээһиннэр улуус дьаһалтатын баһылыга А.Т. Ногвицын быһаччы орулу ыһаһын эттэ.

Ама, маннык баһаһаһыаҕа байэбит үлэ-хамнаһа суох сыдыар ыччаттарбыт, тыа хаһаайыстыбатын эйгэтигэр улуустарын иһигэр үөрэнэн, идэ ылан үлэһиттэрэ суоҕа дуо дьээн санаа киирэр. Олох сайдыыта быһасты биэрбэт кэмигэр, сүөһү-ас, хотон, сир үлэ-тэ эмиз сайдар. Маны сажа ыччата сөптөөхтүк өйдөөн, иһин дьэки баран иһиэхтээх.

Кэпсэттэ Надежда БОРИСОВА, улуус дьаһалтатын обществен-ноһы кытта үлэ-тэ специалистһа.

БЫРАХСАН ТУСТАР МААСТАР ЭТЭ

Суруйар таваарьшынтан хайдах сардани суруйарын дэвтэхник "Бяраа кууаардны аслабын уонна суруйан кыран барайын", - диир. Олно холоотоххо, мин "соуоттанарал" бытаан. Суруйаары гын-нахтына спорт дуу, булт дуу араас түгэн-нэрин төбөбөр эргит да эргит буалабын. Холобур, бүгүн биэр дойдундахын, кыра эрдэгиттэн үчүгөйдик билэр кинибин, ССРС көнгүл туеугуа спордун маастары, греко-римскэй туеугуа спорт маастары гар кандидат, хансаайдаан туеугуа Роман Дмитриев куботун итин төгүдлэхх кыйаллаабын, хансаайда республика 1987 сылааары чемпионгун Пронский Синаев туһунан суруйуохтаах этим. Санаан 1968-1971 сылаарга интэрнэкт-оскуола томотуругар буолбут араас таһымаах күрөхтэһилэргэ тииһе туар. Ташымаах тренер Д.П.Коркин үчүөтүнэн ити сылаарга үөрөмөнт оҕолор борт алыох республикатаары да, Россия да таһымаах күрөхтэһилэрин көрбүт дьоллоохтук.

Саха сирин ортосунан күүскээн тустан
сүдүлэр маастардары уовча саалыран
күбүртэн туоруулара биэр, иккэ сыл ха-
албыт спорт маастардарык туестар алба-
старын үксүлэрин аактарынан биллэрбит.
Оно үрүн оонньуур кумаага туестуустар-
бы көмөлөһүөлэр.

Тусгуутун хөхсүгэр "Попов", "Ермолаев", "Пестров" дигн суурибут буоллахына киригэр өлгөрөр албастарын билэрин бултууруулах курдук буолар. Хабарда Байбал, Морфун Мукса. Уопсайынан быһини ытык уолатара тохону бүтүрэхтэргээр дээр кумагыг тусгууттардаах буоллаччыбыт. Хабарда Байбал урууну-дуура үчүгэйэ борт буолан, киһи тусгууттарыгар ымсыгарым улахан буоллааччы. Аны согуруу чаастатык күрөктэнисчүкэ сыдыар буолан тусгууттарын аастара барыта Союз чемпионынын, призердарын аатына: "Павел Малин", "Зарбек Веринашвили", "Турам Сагарадзе", "Назар Албарян" дигн буолар. Саньыбыл Станислав Романовы ырыктаан эбэтэр киһи кыргынын тардан аттаха кириэн баран күүнүн аһары туттан кыйыт, киһитин көбүртэн сүтэрэн өрө холоруктуу сыдыары нэрэргэ үчүгэйэ сүрдэх буолар.

Дээ, бэвэг сагайхайллынхаах кишин кебууртэн сүтэригээ тоно санга наада буолара жогт буолла. Эбэтэр Константин Луковцев (Таатта) атахха ивирэн эрэр туустуугу хонодуун аныттан охсон баран, хоһуутаан туупкаа, утарылаһаччытын судууна остуодун аныттан булан таһаараллара эмээ астык көстүү буолаачы. Эбэтэр Вячеслав Карпов атахха ивирэн ерө баһан таһааран баран ыксаабакка.

түүхээ сэрхэ бэрхдэбиш дуу, аргийн айд-
дыг түхэрэбиш дуу дэбсгитиш, кэблэтиш
котурш баран көбүр орлогот дэжэ баран
нэрэ бэлгитиш да харалхаржостор Самыл-
бын Гаврил Дмитриевы, Солоз бастахы
агуушарын аатана сүүлэр туустуу агуу-
бэх баалшан интернэлэхтик кыйан
идэн: "Биштин килрэн чышай уурум" -
дирэ найза буолбалах дуу. Эбэтэр бие
күүлөөз туустууктарым Анатолий уонка
Василий Константиновтар хайдах курдук
ерө көтөгүллэн, өрйөөч-чэрэйиш, туттан-
халтан, көрөн-истэн көбүрөө илэрэллэ-
рэй!

Үнэхэ ааттаммыг маастардарга төһөлөөх курдук тардысыгта, минилэр курдук тустуон барарбыга буюлуй?! Ой пькан баран атын тустууту "хальпына" түһэрэн гальпы көмүлөө да кыйайтар элиг.

Хас бэйзлэрин аатырбейт маастар бэйтэ түстэ буочардаах, ол ийин киинилэр умуллубаттар. Чурапчы Чакырын уолаттара бэйзлэрин түстэр кэмнэригэр хас да сыт таһаарыллаахтык түстүбүт бэйргэ төрөбүт сырааттылар. Проконий уонна Николай Бирдэвэр иккисин СССР спордун маастардара. Иккисин ситиһинилэринин бири сүрүлүүтэ баппат дьон, оной бүтүн Проникой туһунан ахтан аһарым ээ. Чакыр кыра бэйүөлүк буолан бэйтэ-бэйзбэитин үчүгүйдүк билсэбейт. Проня ийэһэ Кузьмина Елена Михайловна аатырбейт эиннэһэ сыт, "Үлэ албан аата" уордынаах. Ийи хотонго таһаарыах албах үлэни үлэлээгэрээ уордынтта тиксэрэ буолуой? Мин Эриксэ Эриксэтин аатынан саҥауос Чакырдаагы учаастактытан икки уордынаах эиннэһэһэһэ өйдүүбүн. Аталарын Проконий Проконьевичы кытта араас аэрополарга түбөсүһүн албахта оттоспут киникс. Кини бэйиһини, очототуу оҕолору, ууну харбыарылан сахтарар ээ. Ханнык бадарар алаас күүлэртэр харбаан кыһан барбахтыгы түһэн бараат. "Кэлиэ, хата минне чыччаас сирдээх эбит", - дииэн бараан икки иһини: өрө уууан тууар буолар. Бэйиһи ыттыг харбаан тиһиэн бараан күүлүбүт түгэри буулаха иһиниэ кытылы буларбыт.

Чакыр адыс кылаастах оюкулатыгар үөхкүр кэмнэринэр спорка бөрт үчүгүз учууталларга түбүнэн дьарыгаммытырын Провил билетин сааһыран баран истаптык махтана ахтар. Ол курдук, физкультура учуутала Д.Н.Попов, тустуута эрчибиет Н.И.Васильев үлэ бөрөгү үлэпээбит дьон. Урук нэһиэскэтин кэлэн оройуонна, республикага бастылар оролору илтэн таһаарыы оро эрэ талаана буолбатах, эрчибиет дьон талаан, таба көрөн, хайа оро ханнык спорт көрүнүр үчүтүгүн билэн, аттаран түрүлөрү уонна куустоох дьарык-

таанын түмэт булар. Ити сыллар оло-
ро туштуу маастардар: Егор Старостин,
Николай Матвеев, Проконий уюмча Нико-
лай Симцевэр, хайыһарга республика
чемпионнара Людэ Адамова, Павел Мат-
веев. Ити учууталлар улашкыт сылларга
тар Чакыр оскуолта комплекснай спарта-
киддэр оройуонга үс иһинэн түспүт буо-
лара. Чакыр арыс кылаастаах оскуолта
бүтүрбөт сылларымар Проня, Коля Матве-
евтаны итириһэст-оскуолага туштууан
салтып эрчилэ улуу Коркингна барар бу-
олаллар. 1975 сыллаахха үөрэхтэрин бүтэ-
рэн, уюмча уол буолан салтып үөрэнэр,
дыарыктанар бадалах Белоруссияга атта-
наллар. Манна барыаны тренердөр
Н.С.Леонтьев иһэн-көрдөн, субалхон-ам-
лаан ытталыыр. Тийбигитэрэ, үрдүк
үөрэххэ туттарыы докумуонун ыһык
бүтүтэ ырааппыт буолан бизер Проня-
лаах төрдүө буолан Гомель куоракка ти-
мэр сул техникумулар кыралтыр "Лео-
монти" обществога дыарыктарын сазалаа-
быттанан, курактаһынларга кыттыһын-
нан бараллар. Күһүн Белоруссия адыр уо-
латтарыгар 57 кымырда бастыыр, армияга
ыттырыллыы буолбутутар Минсккэ
СКА-га түбһөр. Дьэ, минча, греко-ром-
скаа туштууан, самбонан эмиэ дыарыста-
нан барар. Ити дыарыа кэлэн туштуук
быһыһтынан суолун булунарылар улахан
көмө буолбута.

Ордух "кислота" албастарын «протиптаа» баярлагыны ханнак баярлар ба-
лалханынхтан баярлар үүрэмнэгтэ. Бая-
рлар албастарыг хиритик да сааран
көрбөх шиг үүрэмнэгтэхэн. Эбелтин
бастарын сүрдээх түрэнник уусуу-
ан сымныг түлээг аних түлээнг суу-
рэнгтэхтэгтэ, оччир эрэ түсгүүтэ буолар
түгэнг зүрүг түлээнг. Аны баярлар
тустар түсүүтэ курдук даярлах ба буолар
иртэгтэ, албастар барыта элэгтэ суох
"отработанным" буолуохтаах. Протип
арында сымлар кылар үс түсүүтэ
үлүүнүрүтэ уукурунаа мээтэлэгтэ.
Үчүдэй сулуусуулан уонна спорка си-
тиниятэ киин төрөтүтэригэр махтал
сүрүнтэ кылар эгэ.

Проята тустар айааһынарарыгар, 57 уонна 62 киилэлэригэр, угуоһунан тустар уолаттаргаһан дьыта урдук буолара, онно атааха кырат сатыыр наадата да суох курдута. Утарылаһааччыһара бэйэтэргэ атааха түспүтүгэрэн билбөөксө да хаалар курдук этилэр. Манна атаахтанан баран тустарга уонна "обратный" эргитини ханнап быһар барыһаанньаттан өгөрөөргө уөркөмүтэ. Ити примочкара кэллн да элбөх кыйаһына адалбытара, Армия кээнтитин Хабаровскайдары физкультуура институтугар тустаргаан кырыбта. Манна Зангмаев

Гүлүбү, Чеснаков салыпчыларынан туурап кылааһын өссө үрдүгүгө 68-74 кышпаккы уюлгатарын кытта тизгө көчөрсө Туулар "буочарыл" өссө чоңуйбута. Үчүгүздик бырхакчы уюнга куонгүрданан туулар тусууустар ихсаваннарыгар эрөстө-эксипи кирбита. Үеренэр сылыгыгар Россия уетүлдуунарын оршолуурлар бастабыт. Тылда, Кемерово, Гомель, Кызыл, Улан-Удэ, Красноярский, Хабаровский, Владивосток, Дзюкуский куораттарга ыстыллар Бүтүн Союзгаар туурларды кышпаккыахтарынан уюнга призердарына буулгалаабыт. Хабаровский ыраа-айта бизгө бастаабыт. Даланга Восто уюнга Сибирь чемпионунан буулбута. Биридэ түбүнчэ Дзюкускийга Бүтүн Союзгаар туурларга ыраагыгарым Чакыр уюлгатара Егор Старостин, Николай Матвеев уюнга Прокопий Сиден тусталдарын көрөн турабын. Ушунда наһаа үчүгүздик тусубуттара, бары мизсталагеттөтө.

Прогойлы Сяңеч астирың туста сындар маастардырбытлар "День авиации" оҕороҥ барыт, Хабаровский диэри барбытл эйдүүбүн. Ордук утарылалыаччытың кэпсэпэр таарастарыңа "прогойлы" кайааҥ да оҕороҥ баран тэйдэреттэн астыамыт. Эторго диэри, быдчыаҥнарын чүөстүөтэ албас оҕоһулар түгүни, төбөтөн бириккэс кэлэ шиллэҥ оҕороҥ курдук туруука киирбит эдилэрэ. "Быдаланы түрөөннүк уюна кэпсэтигизиндээҥ быаааарар бэрэстэ экиннэ", -диэн кайыабыттың. Бизэ дойдудаахпыт. Алэца Михайлов кэпсэтигизиннэ чакырлар мустан хаартыскара түспүлүт.

Колон Прови Чуралчыга Павел Пинигин аһары турнирлар 62 жаштар биста-биста, 1987 жылдааха ННТарской би-рейлер 62 жаштар Валерий Керемиков жашыгыттан ичинс буолан куустатх жаштар буларын нуруонка көрдөрөн турар. Прокловий Прохоловон ич дымала уорганна-рын бастарын, улутун майор званиелыах түмүктөбүтэ. Энгиле суох сулуустатан ичин алта матгалыах. Билетин профес-сионалнын уурактанниин сайыннарын ре-сурснай кинилер кылабынан сиекти-ликанан улуттар. Улуттобей кинилертер киниле үс министиртин махтал суруута-ах. Прокловий Прохоловон түөрү ор-таталлаах арга, билс сиектинээх.

Билгийн дараагай газрууд тусгуутун
 баярхалт, түгэн хожууллага төрөөдүт
 оройнуун чинэин ботэрээнэртэ
 көмүсүү сүлдэр. Араас булар курак-
 танинэри кэтээн көрөр, тусгууну ырыга,
 билэгийн, санаатын этэ сүлдээрэн
 өбөдүүр нэин.

Петр ПОРТИЯНИН.
Уфа, Дзавы

Сытыы боллурцос

танилцмтагээр даганы кууслах ардхтар сабардаанар үгүс киши эрэйтэ тэшилшинэ. Бары да иктэ-билэ овороргоут буолдо-Хадаар, Хайхахыт, Чакыр, Сылан, Кылаанх, Арылваах, Мөөдэрийт, Мырыта хайхсханаларын суол алдынан, сырьыта-айанга, БКЗ тутгарылыгытар, ынахтар тэрэбиэнэрсгэр улахан дорлолтоюон табыл-

Улуслук кавигер да бээр онук. Дээ, бу кавигерг редакциябылар Петровская аатынан улуска олохтоохтор төлүлүннэн берүүтү суох баһаанын даярын көксөтүлэр. Бичиги мээстэтигэр тийиш, чулуан Т.П.Посельскаяны көрүстүт. Посельскаялар бу даяларитор олохсуйбуттара туох да эбилтэ-сабылга суох оруубуна 50 сыл бусубут. Бу тукары тиргэн иһэ ууга барар тутанэ өлсүт сылан антах хаһан да буолбачыт эбэт. "Бичиги ууга өлүбүтүлэр перекресток, онгон салгыа ичигиэх тувар

диз, огтон азыттар уу хачайдыар помпаллах буоланнар улаханнык иэдэйдилэр бэһиһиэхэ, дон муһатыбар Татьяна Папкова ууга бэһиһиммэ оһуруотун сирин савнарбаллалы көрөн олорон Кырыкын ардах түһүүн арый иһиһэ тух бул хортукталарын, хабажатарын, оһурустарын, сибээсэлэригэр тийбэ бууһу-бүтүнүгү үөрөкөтү таһааран олордон кыһаллалар. Дыа, абылаах дьаһтарлар. Ол оһуруот аһа бууһуохтааар булуун, түүһет, дыһа аһа бууһууну ууга барытлар.

Билгэн туур, миньхн марехан бэлхэлхнхвара илэр-
биг дьон бастаанан ноймднхн дьаалататтар биллэрбил-
тор. Ол эрхн "бу болгурунуу" олзор түлсбиг салаанач-
чга бьшаар дьон хорубу ылан, Петровский тубхукин
салааначчга ОИТимфевага этн, мьһалрмлаахтар
кьһһһһһн уу олбортор носуу ыльһһһһтар, Татъяна
Нильовна этэрлэн эрд бьһһһһга, ОдыКХ бьһһһһг носуу

САЙЫН КЫҢАЛБАТТАН САБАЛАННА...

Кэниики кэмгэ айылда барахсан дьону-сэргэни сөхтөрүө, соһутара үкээн иһэр. Чэчэлэй күннэх сар-сыарда эбигэтэн кыһа харыга хойуу бьыһаах хал-ланга кубудуйун, сир дойдуга ыадастах ууһун кутар эбэтэр тинт мас сийлигэнэн түөрүлүн суулдуор дьэри сийлигэнэн сийлигэтэнэн бодон тобурадьыан таһынан ту-рар. Сорох ардьытар хастыа ээнт күннэх уһун уһуукта-ар ардах тохтуохча тохтообокко, бүтүөхчэ бүппэнэ сак-Кырында.

1990-с онууд бүтүүлснээр 2000 сард нийслэлээр арваа Петровский аялалын уулдсаа энэр бийийг осклуулаагүй уулдлуудат кэмнэрт асгальт. Очлолорто мөн өйдүүлснээ, бу уулдсаа асгальт асгальт, дэхи өгсгөлдүдүд сүрдэх, кураанах, харнагаа суулдүдт буолар үгүс даамлаах осклуулаах уулдсалаартай бийр-дэстэрэ этэ. Бийийн өмнөхүн чуталһар сүр кээрса сым-наан ардах түсүгүнэ сатыа да үйлд кыйдан асгальт ба-тайннаныга буолбүт. "Тулдүгсман" үнүйаан уулсай ойорһунан боторо эсгэр булалһа да куурбат уута сытар. Бос ылан сагальтар улууснут кэрэстэр дүрүнэ.

остара адыаммыт, оной былингити үһүс носуостара буол-
бут. 85 саастаах ытык киһи Ирина Дмитриевна Посель-
ская дыһа көргөсө быһырыллы-быһыл кыһалдуру
кыһарыйтарбыттары мунгалыта көпөтүтүтэ.

Улсапайланын буу хантан кезэн минна хаалдана? Кэ-
нэси кимге халлан өрө удларынылыгытан тутулуктаан
дуу бигээр туох ар алын ньмаар бэриэар кэһэлэр дуу
Олохтохтор санналарытар. Федотов аатынан уулуссар
улахан водостод баара буоллар бу бопуруок сүрүт
быһаарыллыа эбэт.

[illegible]

Маннык тирээн кэлбит түтэнтэ суһаллык туһаваннаах
митэрэ ыһылларытар үөлүдэстэ.

Наталья ПУХОВА

ЭБЭРДЭЛИИБИТ!

Тапталлаах амарах абабытын, эйбэс эһээбитин, күндү кэргэммин **Николай Степанович МАКАРОВЫ** 55 сааскын туолар алгыстаах күнүнэн үөрэн-көтөн туран эбэрдэлиибит!

Күндү кибитиһигэр биһиги туспутугар уостубат тапталың, кыйамныың, сүбэң иһин махтанабыт. Тус үлэбэр бэриниһээх, эппизтинэстээх буолан ханыың да үлэттэн толлон түрбакка, кыйаһылаах-хотуулаах үлэһит буоларынан дьон-сэргэ махталын ылааххын ылаһын. Баҕарабыт эйиэхэ чэгиэн тиит мастыгы доруобуйаны, үлэбэр ситиһилэри, олус күүскэ таптыбыт.

Эбэрдэни кытта кэргэниң, оболорун, сиэннэриң, күтүөттүң, кийииттэриң.

Күндү оҕобутун, ийэбин, эдьийби-

тин **Татьяна Валерьевна**

ГРИГОРЬЕВНА үбүлүүдээх сылгынан

эбэрдэлээн туран, талан ылбыт үлэң

сыаналанан **Доруобуйа харыстабы-**

лын түйүгүнэ

буолбуккунан, улуус Бо-

чуотунан грамотатын ылбыккунан

эбэрдэлиибит!

Үтүө суобастаахтык үлэлээн,

үлэбэр эппизтинэскин урдуктук тутан,

үлэң сыаналаммытынан астынабыт, үөрөбүт.

Чэгиэн буол, чэбдик буол, баба санааң барбардын, кэрэ са-

нааң кэрэһэлэниһиң!

Ийэң, абан, тапталлаах кыйаһың **Лера,**

быраатың, кийиитиң, сиэн кыргыттарың,

кырачаан Нарыйаана, сиэн уол Валера.

Ытыктыыр эдьийбиитин, доруобуйа

харыстабылын бэтэрээниң, **Диринг**

бөһүөлэһин олохтоокун **Парасковья**

Афанасьевна СОФРОНОВАНЫ 80

сааскын туолбут үтүө-мааны

үбүлүүдээх күнүнэн итиитик-ис-

тинник эбэрдэлиибит!

Үгүс сылларга **Диринг** балыһатыгар

медиастэрээн үлэлээн икки уолун ий-

тэн, үтүө үлэһит дьон онортоон, сиэн-

нэрдээн, хос сиэннэрдээн, кинилэр улааталларыгар

күүс-көмө буолан олоробун. Күндү эдьийбит, биһиги

туспутугар кыйамныың, сүбэң-аман, үтүө көмөң

иһин ис сүрэхпиттэн махтанабыт. Күн-дьыл

эксүвүн билбэккэ, ыарыыга ылларбакка, кырдыыга

кыйаһтарбакка, чүгэс дьонун сылаас сыһыаннарыгар

бигээн этэнтэ олор дьин иһирэх тылбытын анык-

тыт.

Дьокучускайтан, Чурапчыттан, Сылантан, Хайах-

сыттан, Хадаартан балтыларың, бырааттарың,

киилэр дьээ кэрэстээрэ.

Күндү ийэбитин, эбээбитин,

Антонина Георгиевна НЕУСТРОЕВНА

үбүлүүгүнэн ис сүрэхпиттэн эбэрдэ-

лиибит!

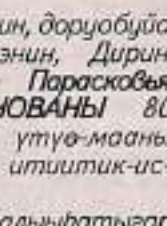
Баҕарабыт эйиэхэ чиргэл доруобуй-

аны, эстибэт эрчими, баба санаа бас-

тытың, үтүө санаа үтүмэниң!

Эбэрдэни кытта оболорун, кийииттэ-

рин, күтүөттэриң, сиэннэриң.

КПК ЯРКО

- личные сбережения
- потребительские займы
- денежные переводы

Вырасти свой процент вместе с «ЯРКО»!

Акция: «Проценты на грядке»*

Сумма личных сбережений:	Сроки:				
	1 мес.	3 мес.	6 мес.	12 мес.	24 мес.
Стандартный (от 10 000 руб. до 100 000 руб.)	20,0%	22,0%	23,0%	25,0%	33,0%
Улучшенный (от 100 001 руб. до 300 000 руб.)	20,5%	22,5%	23,5%	26,0%	33,0%
Специальный (от 300 001 руб. до 500 000 руб.)	21,0%	23,0%	24,0%	27,0%	33,0%
Рента (от 500 001 до 999 999 руб.)	21,5%	23,5%	24,5%	28,0%	33,0%
Акция (равно и выше 1 000 000 руб.)			24,5%	29,0%	33,0%
Акция: «Проценты на грядке»** (от 10 000 руб. и выше)		27,0%	30,0%	33,0%	

* Только для членов КПК. Сумма личных сбережений от 10 000 и выше, на срок от 1 до 24 месяцев, процентная ставка по тарифам составляет от 20 до 33 % годовых. Ежемесячное снятие начисленных процентов. Возможно погашение личных сбережений. При досрочном снятии личных сбережений - 2 % годовых. Условие погашения: остаточный взнос - 400 руб., лавовый взнос - 100 руб., ежемесячный взнос - 50 руб., пенсионный взнос - 400 руб., дополнительный членский взнос при снятии наличных - 0,2 % от основной суммы личных сбережений. ** Акция действует с 1 по 31 июня 2014 г. при условии открытия нового договора (фактического внесения денежных средств). Мы рады видеть Вас по адресу: с. Чурапча, КЦ «Айылгы», 1 этаж, конт. тел: 44-086.

Күндү Чурапчы улуһун олохтоохторо!

«Саҥа олох» хаһыакка сыл иккис анарыгар, ол эбэтэр 6 ыйга сурутуу салҕанар. Сурутуу Чурапчытаагы почтаит отделениетыгар, нэһилиэк почталарыгар ытыллар.

Күндү ааҕааччыларбыт! Сыл иккис анарыгар суруттарбыттар, сүүйүүлээх оонньууга кытталлар. Сүрүн бириис - 30 тыһ. солк суумалаах сертификат туттарыллар (талбыт маҕаһынтан).

«Саҥа олох» редакцията.

БИЛЭРИИЛЭР

ОБЪЯВЛЕНИЯ

Срочно продаю УАЗ-бортовой 2012 г. Тел: 8-914-294-49-46, 42-006.

Утерян госномер С521К1 на трассе Нива-Вий Бестях - Чурапча, найдших просим обратиться по тел: 8-984-111-91-21. Воз-

награждение гарантируется.

Продаю квартиру в районе гимназии. Тел: 8-914-290-99-08.

Продаю прицеп 4 тн за 100 тыс. руб. Тел: 8-984-114-24-21, 8-964-425-43-77.

Убаастабыллаах улууспут олохтоохторо, ыалдьыттар!

Чурапчытаагы А.А.Саввин аатынан этнографической музей нэһилиэк кылбайар кийиитэр (Чурапчы аатынан уул.7) үлэтин саҕалаата. Онон бар дьоммутун кэлэ, көрөргүтүгэр-истэргитигэр ыгырабыт! Кийири билбэт сыаната: улахан дьонго - 50 солк, оҕолорго - 30 солк.

Быттоно нэһилиэтин Боһуоттаах олохтоохтор, үлэ бэтэрээнэ

ВИНОКУРОВ Герасим Герасимович олохтон туораабытынан кутурданнырын тиэрдэллэр:

- Аҕта Винокуров Герасим Герасимович олохтон туораабытынан биһигэ улаһар коллегиябытыгар Кривошапкин Александр Герасимович, ийэтигэр бары биһигэ төрөөбүттэригэр И.М. Павлов аатынан Чурапчы орто оскуолатын коллектива.

- Күндү бырааттара, убайаһара Винокуров Герасим Герасимович олохтон туораабытынан кийииттэригэр, санаастарыгар Евдоким Афанасьевич, кийииттэр оҕолоругар, сэттэтигэр убайа Николай, санааһа Дария Кладонна, кийииттэр оҕолоро, сиэннэ, быраата Николай, кийииттэ Анастасия Винокуровтар, кийииттэр оҕолоро, сэттэтигэр.

- Тапталлаах кэргэнэ, аҕалара Винокуров Герасим Герасимович олохтон туораабытынан кэргэнигэр Евдоким Афанасьевич уонна оҕолоругар, бары аймактарыгар Захарова Пелагея Григорьевна, кийииттэр оҕолоро.

- Күндүтүк санаһар, тапталлаах таайыт Винокуров Герасим Герасимович олохтон туораабытынан санаһарыгар Евдоким Афанасьевич, эдьийдэригэр, таайытыгар, кийииттэр дьээ кэрэстэтигэр Дьокучускайтан, Чурапчытан, Арыылаахтан Барашковтар, Ильинцовтар.

- Аҕта Винокуров Герасим Герасимович олохтон туораабытынан чүгэс ыалларыгар Александра Герасимовна Кривошапкинна, кийи дьээ кэрэстэтигэр, биһигэ төрөөбүттэригэр, сиэннэригэр, ийэтигэр ыкка ыаллара Александровтар, Егоровтар, Фи-

липпонтовтар.

- Тапталлаах аҕта Винокуров Герасим Герасимович олохтон туораабытынан биһигэ үөрэммит дьүөгэлэригэр 1981 с. илгэринхэт-оскуолаты бүтэрбүт доргоһторо.

- Тапталлаах кэргэнэ, аҕалара, эбээлэрэ Винокуров Герасим Герасимович олохтон туораабытынан кэргэнигэр Евдоким Афанасьевич, кийииттэр биһигэ үөрэммит үлэһиттэригэр, республикатаагы харах балыһатын бырааһыгар Васильев Евдоким Герасимович, кийииттэр оҕолоругар, биһигэ төрөөбүттэригэр, сиэннэригэр Болтоно оскуолатын 1981 с. Чурапчытаагы илгэринхэт-оскуола 1983 с. выпусктара.

- Винокуров Герасим Герасимович олохтон туораабытынан кэргэнигэр Евдоким Афанасьевич, оҕолоругар, сиэннэригэр, кийииттэригэр, күтүөттэригэр, аймактарыгар Болтоно нэһилиэтин Харбача түүлэһин олохтоохторо.

- Тапталлаах аҕта Винокуров Герасим Герасимович олохтон туораабытынан кийииттэр Елена Герасимовна, кийи ийэтигэр, биһигэ төрөөбүттэригэр дьүөгэлэ Александр, оҕолоро.

- Винокуров Герасим Герасимович олохтон туораабытынан кэргэнигэр, педагогической үлэ бэтэрэнигэр Евдоким Афанасьевич, оҕолоругар, кийииттэр, күтүөттэригэр, сиэннэригэр, чүгэс ыаллар Новородовтар, Красильниковтар, Сункалыровтар.

- Винокуров Герасим Герасимович олохтон туораабытынан коллегияларыгар Кривошапкин Александр Герасимович дьээ кэргэнигэр, ийэтигэр, биһигэ төрөөбүттэригэр, аймактарыгар дьээ үөрэммит кийииттэр учууталлара.

Редактор - директор: А.А. ЗАХАРОВ. Эппизтиир секретарь, сурук отдела - Е.Г. МАКАРИНСКАЯ. Экономика, спорт, тыа хаһаайыстыбатын отдела - А.М. СЛЕПЦОВ. Корреспондент - Н.Н. ПУХОВА. Корректор - В.Н. ПЕТРОВА. Верстальщик - Л.К. ПОПОВА. Бэчээттээнчилэр - Ф.А. ПРОТОДЬЯКОНОВ, С.А. ПАВЛОВ.

Төрүткэ таһаараччылар: СР Правительствата, Чурапчы улуһун "Саҥа олох" редакциянай-издательской холбоһук автономнай учреждение. Российской Федерации Роскомнадзор СР управлениетыгар 2012 с. кулун тутар 15 күнүгэр регистрацияламмит нүмэрэ - ПИ №14-0238.

ААДЫРЫСПЫТ: 678670, Чурапчы сэл., Корл Маркс уул., 26 "а". Телефоннарбыт: редактор - 41-332, отделлар - 41-265, 41-358. E-mail: sangooh@mail.ru, сайт: sangooh.ru

Бэчээкка сакаас: № 91 (10910) Тираж: 2150. Хайыат сыаната: 10 солк.

Саҥа олох

Аһар сурутар элээр санаа редакция позициялар наһаа ол тубайар буолбатах. Суруука ыһылар чакчылар кырдыылаахтыгыт эппизтиир олор тус бэйэ суру.

Хайыат бэчээккэ бэриллэр графика: 16 x 40 см. Бэчээкка бэриллэр: 16 x 40 см. "Саҥа олох" редакциянай-издательской холбоһукка 23.06.2014 с. эффектка бэчээттэннэ. Аадырыһа: 678670, Чурапчы сэл., Корл Маркс уул., 26 "а". Индекс: 54907. Хайыат нэһилиэтигэр усту: олутуруннуука, кэппиэргэ уонна суубутаба тахсар.